

KAMMERMUSIKFORENINGEN
135. SÆSON 2022-2023
Christians Kirke, Christianshavn

5.9. 2022

Sæson-åbning 2022-23

DUEN – Det danske Ungdomsensemble

Dirigent: Morten Ryelund

DUEN – Det danske Ungdomsensemble er et kreativt musikalsk forum for strygertalenter i alderen 17-27 år. DUEN spiller i mange forskellige konstellationer, og repertoiret spænder fra de store klassikere til nyskreven musik. Ensemblet spiller sammen med topprofessionelle klassiske solister og samarbejder også med musikere fra andre genrer. Siden 2012 har DUEN bl.a. spillet til Kirkeministerens Julekoncert i Holmens Kirke, Klassiske Dage i Holstebro (med Viktoria Mullova, Michala Petri, Håkan Hardenberger og Janne Thomsen), STRØM festival i København (med Mike Sheridan), Schubertiaden i Roskilde, CHART Art Fair på Charlottenborg, KlubRå på Roskilde Festival, været på turné i Kina og Holland, lavet TV og indspillet CD.

DUEN består af nogle af landets mest talentfulde strygere med det klassiske som kernerepertoire. I spidsen står dirigent og kunstnerisk leder Morten Ryelund, som sørger for at både energien og kvaliteten er høj. De fleste af DUENS medlemmer er studerende på landets klassiske konservatorier og er blevet udvalgt efter en optagelsesprøve. Hvert medlem har en fast plads i ensemblet i to år. Kendetegnet blandt de unge strygere er en smittende spileglæde og et højt teknisk niveau.

Program

Musica serena (2015) af den nutidige lettiske komponist Pēteris Vasks er en musikalsk meditation på knap 10 minutter af. Stykket blev skrevet som hyldest til den finske dirigent Juha Kangas på hans 70-års dag. Det bygger op fra den sarteste begyndelse med violinernes flageolet-toner til et fuldtonende *maestoso fortissimo* – og ned igen.

Edvard Griegs *Fra Holbergs tid* blev skrevet i 1884 ved 200-året for Holbergs fødsel – oprindeligt for klaver, men Grieg instrumenterede det selv for strygeorkester året efter. Ligesom f.eks. Bachs cellosuiter (skrevet på Holbergs tid!) består Griegs suite af et præludium plus et udvalg af folkelige danse med tilføjet raffinement der transformerer dem fra brugsmusik til kunstmusik. Efter præludiet kommer en "sarabande" – en langsom dans i tredelt takt, der oprindeligt har haft en erotisk karakter, men efterhånden bliver lyrisk og højtidelig. Der følger en Gavotte – en livlig bondedans, oprindeligt fra Provence. Derefter en Air – altså en arie. Mønsteret er en vekslen mellem det livfulde og det følsomme. Til slut en Rigaudon – en fransk, livlig, hoppende dans i lige takt med optakt, formentlig også opstået i det glade Provence.

På Wilhelm Marstrands maleri *Frierens besøg*. *Dragter fra Holbergs tid* (SMK) ser vi den komisk-akavede scene med frieren til højre der er kommet for at opvarte den unge pige - som har meget travlt med sit sytøj!

Pause

Dmitri Sjostakovitj's *Kammersymfoni* er en version for strygeorkester af hans 8. strygekvartet, foretaget af bratschisten og dirigenten Rudolf Barshai. Kvartetten blev skrevet på få dage i 1960, mens Sjostakovitj opholdt sig i Dresden for at skrive musik til en film om det ekstremt voldsomme allierede bombardement af byen under 2. verdenskrig. Der er fem satser - alle i mol:

Largo
Allegro molto
Allegretto
Largo
Largo

Det ødelagte Dresden efter det allierede bombardement

Sjostakovitj har tilegnet værket "til ofrene for fascisme og krig". Han havde på det tidspunkt netop med stor tøven og under pres indmeldt sig i det kommunistiske parti. Meget tyder på at værket handler mere om komponistens eget forpinte liv under sovjetregimet, hvor han blandt andet havde mærket Stalins vrede over operaen *Lady Macbeth fra Mtsensk-distriktet*, som diktatoren slet ikke fandt patriotisk og opløftende nok. Mens han skrev kvartetten, var han dybt deprimeret og havde udtrykt tanker om selvmord. Kvartetten er fyldt med citater fra Sjostakovitj's egen musik, bl.a. fra symfonierne nr. 1 og 5 i første sats. I anden sats høres et jødisk tema brugt i klavertrio nr. 2, tredje sats citerer cellokoncert nr. 1, og i fjerde sats hører vi en revolutionær sang hvis oprindelige tekst er "Pint under det usle slaveri", samt et motiv fra *Lady Macbeth ...* - som også citeres i femte sats. I alle satse optræder Sjostakovitj's signatur tema *D-Es-C-H* – for Dmitri Sjostakovitj, stavet på tysk.

Kvartetten er fuld af vilde udsving mellem pinagtigt grublende passager og desperate udbrud. Ligesom mange andre af Sjostakovitj's værker er også dette værk først og fremmest flertydigt. Man bliver aldrig færdig med det.

Jesus Christ. 62.

XXXIX. Die Passion aus dem vierten Evangelium.

Sebald Heyden.

23. So laßt uns mit dankbar seyn / Daß er
für uns leid selche Pein / Nach seinem Willen
leiden. Ich laß uns seyn der Sünden feind / Weils
vns Gottes Wort so hell scheint / Tag und Nacht
darnach streben. Die ists erlöset von dem Tod / Wie
Christus hat an vns getan. Wir seyn sein
und sterben / O Menschen Kind. betrachte das recht /
Wie Gottes Thun die Sünden schlägt / Du dich
dafür bekehrten.

Den oprindelige
melodi

O Mensch, bewein' dein' Sünde groß er oprindeligt en luthersk passions-salme skrevet af Sebald Heyden i 1530. Melodien er skrevet af Matthäus Greiter omkring 1524. Bach komponerede et orgelpræludium over den, der står i hans *Orgelbüchlein* og har BWV-nummeret 622. I dag spiller DUEN en version for strygeorkester af dette værk, som er en af Bachs mest kendte orgelkompositioner.

Bachs manuskript til "O Mensch ..." for orgel

Koncerterne i Kammermusikforeningen af 1887 støttes af:

- Augustinus Fonden
- Knud Højgaards Fond
- Konsul George Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond
- Københavns Kommune
- Lemvig-Müller Fonden
- Solistforeningen af 1921
- William Demant Fonden
- Aage og Johanne Louis-Hansens Fond